

Høring av forslag til endringer i fagskoleforskriften om institusjonsakkreditering

Norske Fag- og Friskolers Landsforbund (NFFL) representerer frittstående skoler godkjent under privatskoleloven og fagskoleloven. NFFL ønsker med dette høringssvaret å komme med innspill til forslaget om endringer i fagskoleforskriften knyttet til institusjonsakkreditering for fagskolene.

En institusjonsakkreditering gir skolene fullmakt til å opprette og endre fagskoleutdanninger på alle fagområder. Dette gjelder uavhengig av hvilke fagområder skolen tidligere har fått akkreditert. NFFL mener det er positivt at det nå kommer på plass en mulighet for institusjonsakkreditering for fagskolesektoren. En slik akkreditering vil sørge for at fagskoler kan være mer fleksible i å møte endringer i kompetansebehovet. Dette vil også avlaste NOKUT på lengre sikt. I den sammenheng vil vi imidlertid påpeke at det er nødvendig å tilføre NOKUT tilstrekkelige ressurser framover slik at de vil kunne behandle alle typer akkrediteringssøknader etter gjeldende regler og frister. De siste årene har det vært et stort problem for sektoren at NOKUT ikke har vært i stand til dette. For en overgangsperiode regner vi med at NOKUT må tilføres relativt store ekstra ressurser i dette arbeidet. Etter hvert som flere fagskoler får fagområdeakkreditering eller institusjonsakkreditering, regner vi med at ressursbehovet også vil avta hos NOKUT.

Vi vil også innledningsvis påpeke at fagskolesektoren i dag er underfinansiert og at skolene opplever finansieringssystemet som svært uforutsigbart. En videre satsning på fagskolesektoren med blant annet institusjonsakkreditering, må også føre til en økning i basisbevilgningene til skolene og en opprydding i finansieringssystemet. NFFL mener det er avgjørende at stortingsmeldingen for høyere yrkesfaglig utdanning leder til en stor forbedring på disse punktene.

Samtidig som NFFL ser mulighetene for institusjonsakkreditering som svært positivt for sektoren, vil vi påpeke en bekymring for at dette på lengre sikt kan få negative konsekvenser for fagskolene som ikke blir institusjonsakkreditert. Dette kan skje ved at institusjonsakkreditering settes som et krav ved for eksempel tilgang på nye ressurser slik som fagområdeakkrediterte skoler blir prioritert i utdelingen av utviklingsmidler til fagskolene. Dette mener NFFL er negativt. Fagskoler uten fagområdeakkreditering eller institusjonsakkreditering, vil i slike tilfeller bli låst i en situasjon siden tilgang på

kvalitetsutviklingsmidler vil kunne være avgjørende for å oppnå ytterligere akkrediteringer.

3.2 Erfaringer med fagområdeakkrediteringer

Departementet foreslår

- at fagskolen må ha minst to fagområdeakkrediteringer på søknadstidspunktet.

Det er viktig å sikre at en fagskole har et solid fagmiljø for å kunne få en institusjonsakkreditering. Dette er noe av begrunnelsen for at departementet foreslår at det skal stilles krav om minst to fagområdeakkrediteringer. NFFLs støtter ikke dette forslaget og mener det er tilstrekkelig med én fagområdeakkreditering. Vi mener at en skole som har oppnådd en fagområdeakkreditering, har et solid fagmiljø på et fagområde og kompetanse på hvordan man sikrer gode fagmiljø.

For mange fagskoler er det ikke et mål å bli store og å dekke mange fagområder, men en institusjonsakkreditering vil kunne gi skolene en autonomi og fleksibilitet i å møte kompetansebehov i større grad enn en fagområdeakkreditering. Derfor er det ønskelig at også skoler med kun en fagområdeakkreditering skal kunne søke om en institusjonsakkreditering hvis de ser behov for dette. Alle skoler som får en institusjonsakkreditering, må uansett følge loverket i opprettelse av nye fagskoleutdanninger og følge kravene som stilles.

Kravet om to fagområdeakkrediteringer oppfattes som et strengere enn krav enn det som stilles universitets- og høyskolesektoren, og NFFL mener en fagskole må kunne ha mulighet til å søke om institusjonsakkreditering også når fagskolen kun har én områdeakkreditering.

Departementet foreslår

- at fagskolen selv må ha akkreditert minst to utdanninger fordelt på ulike fagområder på søknadstidspunktet.

NFFL støtter at det stilles krav om at skolene har akkreditert to utdanninger siden det gir skolene en erfaring med akkreditering av utdanninger, men NFFL ser ikke hensikten med at det må være under to ulike fagområder.

Departementet foreslår

- at fagskolen på en tilfredsstillende måte må ha uteksaminert minst to kull med studenter fra to utdanninger som fagskolen selv har akkreditert innenfor ulike fagområder på søknadstidspunktet.

NFFL støtter dette, men stiller spørsmål ved noen av presiseringene departementet gjør. Departementet skriver i høringsnotatet at fagskolen må ha uteksaminert to kull

studenter på en tilfredsstillende måte og definerer tilfredsstillende som at en høy andel har gjennomført på normert tid. NFFL har forståelse for at departementet ikke mener det er tilfredsstillende hvis det er et stort frafall i kullene som gjennomfører utdannelsen. Samtidig er det behov for en presisering av hva som egentlig skal være kravet her. Da må det også drøftes mer inngående hva som menes med «normert tid» i denne sammenheng. I et livslangt læringsperspektiv, må en se «normert tid» på nye måter. Fagskolene er nettopp en sektor som i stor grad møter behovet for livslang læring. Det er mange som tar en fagskoleutdanning etter å ha vært i jobb i en del år, mange tar det ved siden av å være i jobb og mange har forpliktelser knyttet til økonomi og familie. «Normert tid» må defineres i lys av dette.

3.3 Primærvirksomheten skal være utdanning.

NFFL støtter at det settes som krav at primærvirksomheten skal være utdanning.

3.4 Garanti- eller forsikringsordning for skolepenger

En fagområdeakkreditering krever at fagskolene dokumenterer deltagelse i garanti- eller forsikringsordning. Dette skal sikre en tilbakebetaling av skolepenger hvis skolen må legge ned en fagskoleutdanning. Departementet foreslår tilsvarende krav for en institusjonsakkreditering.

Departementet foreslår

- at fagskolen må delta i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter refusjon av innbetalte skolepenger dersom fagskolen frivillig eller pålagt stanser en fagskoleutdanning og dette medfører at noen studenter ikke får fullført utdanningen etter oppsatt plan. Garanti- eller forsikringsordningen skal dekke innbetalte skolepenger for fagskoleutdanninger som enten blir avbrutt eller ikke starter.

NFFL ser behovet for å sikre studentenes rett til tilbakebetaling av skolepenger. Vi vil imidlertid påpeke at det i vinter ble gjort en midlertidig endring i praksisen omkring denne ordningen, og dette vakte stor reaksjon blant fagskolene. Den nye forvaltningspraksisen førte til et krav som var umulig for mange fagskoler å innfri. Departementet gikk senere tilbake på dette og slo fast at NOKUT skulle videreføre tidligere praksis inntil en utredning av vilkåret er gjennomført. NFFL vil påpeke behovet for en forutsigbarhet i denne ordningen også for å sikre fagskolenes økonomi, og at eventuelle nye krav eller ordninger må utredes og være økonomisk gjennomførbare for både offentlige og private fagskoler.

3.4 Strategi

Departementet foreslår

- at fagskolen skal ha en strategi som inkluderer mål og tiltak for hvordan fagskolen vil utvikle utdanningsporteføljen.

Dette kravet stilles også ved fagområdeakkreditering og NFFL støtter kravet.

3.6 Prosedyrer for akkreditering av egne utdanninger

Departementet foreslår

- at fagskolens system for kvalitetssikring skal vise prosedyrer for hvordan fagskolen akkrediterer nye utdanninger og gjennomfører vesentlige endringer i eksisterende utdanninger.

NFFL støtter forslaget.

3.7 Fagmiljø

Departementet foreslår

- to alternative forslag til krav om fast ansatte. Det første alternativet er at minst 50 prosent av fagskolens undervisere eller undervisningsårsverk skal være fast ansatte ved fagskolen. Det andre alternativet er at en tilstrekkelig andel av fagskolens undervisere eller undervisningsårsverk skal være fast ansatte ved fagskolen.

NFFL støtter at det fastsettes et krav på 50 prosent. Et krav om en andel fast ansatte sikrer et mer stabilt fagmiljø. Samtidig er det viktig at kravet ikke blir så strengt at det ikke gir skolene rom for fleksible løsninger. Mange skoler har god begrunnelse for å ha mange gjestelærere tilknyttet skolen, slik som kunstfagskolene som har mange utøvende kunstnere som underviser i perioder. NFFL mener kravet bør være mer konkretisert enn «tilstrekkelig» for å gi fagskolene forutsigbarhet i forvaltningen. «En tilstrekkelig andel» ville bygge på en skjønnsmessig vurdering og her ville det kunne være stor uenighet mellom skoler og forvaltningsorgan.

Departementet foreslår

- at minst 30 prosent av fagskolens undervisere eller undervisningsårsverk skal ha utdanningsfaglig utdanning.

Det er viktig å sikre utdanningsfaglig utdanning for fagskolelærere. Samtidig må ikke kravet være så strengt at det blir vanskelig å bruke utøvende fagpersoner og

ressurspersoner fra næringsliv i undervisningen. NFFL mener det er riktig å sette et noe høyere krav enn det som departementet foreslår og mener det bør være et krav om at minst 40 prosent av fagskolens undervisere eller undervisningsårsverk skal ha utdanningsfaglig utdanning.

Departementet foreslår

- at fagskolen skal sikre at fagmiljøet gjennomfører nødvendig faglig og pedagogisk utviklingsarbeid.

NFFL støtter dette forslaget.

- at fagmiljøet skal delta i relevante regionale, nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk.

NFFL støtter dette forslaget.

3.8 Tilfredsstillende kvalitetsarbeid

Departementet foreslår

- at fagskolens kvalitetsarbeid skal være tilfredsstillende.

NFFL støtter at det skal settes krav til kvalitetsarbeidet ved fagskolene, og NFFL mener NOKUT må gå i dialog med sektoren for å utforme en tydelig veileder og konkretisering av krav.

3.9 Læringsmiljøutvalg

Departementet foreslår

- at fagskolen skal ha et læringsmiljøutvalg - at læringsmiljøutvalget reguleres i en egen paragraf, som omfatter læringsmiljøutvalgets oppgaver, orientering om klager om læringsmiljøet, rapporteringslinjer og hvem som skal være representert i læringsmiljøutvalget

NFFL støtter dette forslaget.

3.10 Positiv egenkapital

Departementet foreslår

- at private fagskoler må kunne vise til positiv egenkapital det siste avsluttede regnskapsåret før de søker om institusjonsakkreditering.

NFFL støtter dette forslaget.

3.11 Helhetlig vurdering av evne til å forvalte fullmaktene

Departementet foreslår

- at fagskolen etter en helhetlig vurdering må anses å være i stand til å forvalte fullmaktene som institusjonsakkrediteringen gir på en god måte. - at relevante momenter i vurderingen er fagskolens strategi, organisering, kvalitetsarbeid og resultater.

NFFL støtter dette forslaget.

4.1 Oppnevning av sakkyndige og grunnlag for avvisning og avslag uten sakkyndige

Departementet foreslår

- at NOKUT skal oppnevne sakkyndige ved vurdering av søknad om institusjonsakkreditering.
- at NOKUT kan avvise en søknad uten å oppnevne sakkyndige, dersom søknaden er uegnet for sakkyndig vurdering.
- at NOKUT kan avslå en søknad uten å oppnevne sakkyndige, dersom søknaden klart ikke oppfyller vilkårene for institusjonsakkreditering.

NFFL støtter dette forslaget.

5.0. Økonomiske og administrative konsekvenser

Som nevnt innledningsvis er det viktig at NOKUT blir tilført tilstrekkelige ressurser for å behandle søknader etter regelverk og frister. I en periode vil det kreve betydelige ressurser hos NOKUT å behandle nye søknader for institusjonsakkreditering før det på lengre sikt vil bli mindre ressurskrevende for NOKUT når flere skoler har fått fagområdeakkreditering eller institusjonsakkreditering. Det har vært store utfordringer med behandlingstid hos NOKUT de siste årene og det svekker utviklingen av hele sektoren.